

In zijn nieuwe toneeltekst fileert Stijn Devillé de Belgische betrokkenheid bij de ontwikkeling van de atoombom en zoomt hij in op de ethische discussies onder Amerikaanse en Duitse wetenschappers, op het verscheurende leed van Japanse burgers en graaft hij zich in in de gewelddadige en vaak illegale mijnbouw in Congo, toen en nu.

Yellowcake, Little Boy scheurt langs vier landen in vier continenten en legt het aanschijn van de oorlog bloot.

Vandaag, tachtig jaar na het einde van de Tweede Wereldoorlog zijn Europa en de wereld opnieuw in de greep van oorlogsretoriek, atoomdreiging en wapenwedloop.

*het aanschijn van een oorlog
is altijd
het aanschijn van de dood
- uit Yellowcake, Little Boy*

februari

di 25 - do 27 20:00 OPEK, Leuven ^{première}

maart

za 1 20:00 CC De Meent, Alseberg ^{met inleiding}
wo 12 20:00 CC Ter Vesten, Beveren ^{met inleiding}
do 13 20:00 CC De Adelberg, Lommel ^{met inleiding}
wo 19 20:00 CC Maasmechelen ^{met inleiding}
do 20 20:00 CC Muze, Heusden-Zolder
vr 21 20:00 CC Het Perron, Ieper
ma 24 19:30 C-Mine, Genk
di 25 20:00 CC Mechelen ^{met inleiding}
wo 26 20:00 CC De Werf, Aalst
do 27 20:00 CC Brugge
vr 28 20:00 CC Lokeren
za 29 20:00 Arenbergschouwburg, Antwerpen ^{met inleiding}

april

za 5 20:00 CC De Spil, Roesselare ^{met inleiding}
do 24 — za 26 20:00 De Nieuwe Zaal, Hasselt
wo 30 20:00 OPEK, Leuven + nagesprek de stand der dingen

mei

do 1 20:00 OPEK, Leuven
vr 2 20:00 OPEK, Leuven + inleidend debat Congo, (de) kolonisatie en grondrijksdommen ism Avansa Oost-Brabant
za 3 20:00 OPEK, Leuven
zo 4 15:00 OPEK, Leuven + avondprogramma ikv vrij op 8 mei
za 3 20:00 OPEK, Leuven + inleiding prof. Tom Sauer ism de Leuvense Vredesbeweging

Stijn Devillé & Christophe Aussems

YELLOWCAKE LITTLE BOY

deze productie kwam tot stand met de steun van de Vlaamse Overheid, van de Tax Shelter maatregel van de Belgische federale overheid en Gallop Tax shelter

tekst Stijn Devillé

regie Stijn Devillé & Christophe Aussems

spel Tom Van Bauwel, Sara Vertongen,

Prince K. Appiah & Sachli Gholamalizad

livemuziek Geert Waegeman & Maï Ogawa

dramaturgie Els Theunis

scenografie Bart Van Merode

kostuum Joëlle Meerbergen

research Geheugen Collectief (Peter Van der Hallen,

Jonas Raats, Bas De Roo), Els Theunis & Stijn Devillé

productie Sabien Van Herzele & Chloé Mailleux

techniek Bregt Janssens, Jari Abeloos, Wout Vatteroth

geluid Stefan De Reese

assistent scenografie Jarne Bossaerts

assistent spel Lena Devillé

assistent dramaturgie Rune Wittouck

assistent regie Armin Dorrani

assistent productie Martha Brems

met dank aan Ann Vangenechten (Atelier Leerstof), Luc Michiels (Beiaarden en Torenuurwerken Michiels), de Leuvense Vredesbeweging, Vrede vzw, Avansa Oost-Brabant, Pax Christi, Japanse Tuin Hasselt

OOK OP HET PROGRAMMA DIT SEIZOEN

Sara Vertongen

KELLYANNE CONWAY, THE MUSICAL

4 — 6 juni & 9 — 11 juni, OPEK Leuven

13 & 14 juni, De Nieuwe Zaal, Hasselt

Het nieuwstedelijk maakt theater, tekst, muziek, audio en debat en is stadstheater van Leuven, Hasselt en Genk. We maken theater in de eigen zalen en gaan op tournee met onze voorstellingen. Huismakers van dienst zijn Stijn Devillé, Christophe Aussems, Adriaan Van Aken, Sara Vertongen en Els Theunis

HET NIEUWSTEDELIJK

OVER YELLOWCAKE, LITTLE BOY

Theatermaker Stijn Devillé is gefascineerd door hoe mensen wereldwijd met elkaar verbonden zijn en een keten van reacties veroorzaken.

Kettingreacties die de geschiedenis een andere wending geven. Op 6 augustus 1945 valt de atoombom met de spotnaam Little Boy op Hiroshima. Alleen de directeur van de Union Minière, Edgar Sengier wist wat België daarmee te maken had. Hij was in het bezit van 1250 ton uraniummonoxide of yellowcake. Toen de Amerikaanse kernfysici die aan het Manhattan Project werkten hier weet van kregen, barstten de onderhandelingen los.

In een hotelkamer in Londen in september 1933, houden twee wereldvermaarde, joodse natuurkundigen zich schuil voor de nazi's: Leo Szilard toetst bij zijn mentor Albert Einstein het idee van een fysische kettingreactie af. Als zes jaar later Duitse wetenschappers erin slagen uranium te splitsen, ligt de weg naar de ontwikkeling van een kernwapen open. Szilard en Einstein waarschuwen president Roosevelt voor het dreigende Duitse gevaar en raden hem aan zelf een kernprogramma op te starten.

Vanuit Brussel laat Edgar Sengier intussen zwarte mijnwerkers in Shinkolobwe in uiterst penibele omstandigheden de yellowcake opgraven en naar een depot in New York verschepen. Dit uraniumerts, dat tot eind jaren dertig vooral wordt gebruikt om wijzers in polshorloges fluorescerend te maken, blijkt plots van geostrategisch belang. Na scherpe onderhandelingen met de Union Minière en de Belgische regering in ballingschap, zullen de Amerikanen zich vanaf 1942 decennialang toegang verschaffen tot het uranium uit Congo. Wanneer Duitsland de oorlog verliest en het Duitse kernproject een flop blijkt, lijkt het Amerikaanse atoomprogramma voor Szilard overbodig geworden. Maar dat is buiten het militair-industriële complex gerekend, dat op volle toeren blijft draaien. De oorlog in de Stille Oceaan is nog niet voorbij.

Ondanks het voorafgaande verzet van wetenschappers als Leo Szilard en Niels Bohr wordt Little Boy op 6 augustus 1945 op Hiroshima gedropt. De pogingen om Winston Churchill, president Roosevelt, oorlogsminister Henry Stimson en later president Truman op andere gedachten te brengen, vallen in dovemansoren. Honderdduizenden Japanse slachtoffers laten in augustus 1945 het leven of zijn levenslang verminkt.

Wanneer de gevolgen van de bom geleidelijk aan duidelijk worden, kantelt het westerse enthousiasme over het einde van de oorlog en over de Amerikaanse technologische voorsprong, in een diep en existentieel afgrijzen.

Tot ver in de eenentwintigste eeuw zal de mijn in Shinkolobwe nog illegaal ontgonnen worden om twijfelachtige regimes aan uranium te helpen voor hun geheime kernprogramma's. Ook vandaag zijn nog clandestiene mijnwerkers in de Congolese mijnen actief, soms in opdracht van internationale misdaadsyndicaten en warlords.

SCENE

- 1 ruimtetijd – alle personages
- 2 Kolwezi, Democratische Republiek Congo, 2025 – David “Le Grand”, VN-rapporteur en Justine Delcourt, zijn overste
- 3 Londen, september 1933 – Léo Szilard, Hongaars-Duits fysicus en Albert Einstein, Joods-Duits fysicus, beiden op de vlucht
- 4 Hiroshima, 6 augustus 1945 – hibakusha
- 5 Brussel, 7 mei 1939 – Edgar Sengier, directeur-général van de Union Minière, Frédéric Joliot-Curie, Frans nobelprijswinnaar & Géraldine Lechien, direction coloniale van de Union Minière
- 6 Kolwezi, 2025 – David
- 7 Brussel, 1 september 1939 – Edgar Sengier en Géraldine Lechien
- 8 Long Island, 12 juli 1939 – Léo Szilard en Albert Einstein
- 9 Kolwezig, 2025 – David
- 10 Long Island, 2 augustus 1939 – Léo Szilard en Albert Einstein
- 11 Hiroshima, 6 augustus 1945 – hibakusha
- 12 New York, 17 september 1942 – Edgar Sengier en Generaal Majoor Leslie Richard Groves
- 13 Kolwezi, 2025 – David en Justine Delcourt
- 14 ruimtetijd – alle personages
- 15 Kolwezi, 2025 – David
- 16 Londen, 11 oktober 1944 – Paul-Henri Spaak, Belgisch minister van Buitenlandse Zaken, Edgar Sengier en Generaal Groves
- 17 Hiroshima, 10 augustus 1945 – hibakusha
- 18 Washington, 12 januari 1945 – Generaal Groves en Henry Stimson, minister van Oorlog van de VS.
- 19 Shinkolobwe, 2025 – David
- 20 Washington, 7 juli 1945 – Léo Szilard, Generaal Groves en Henry Stimson
- 21 ruimtetijd – alle personages
- 22 Washington, 11 augustus 1945 – Generaal Groves en Edgar Sengier
- 23 Hiroshima, 19 augustus 1945 – hibakusha
- 24 Brussel, maart 1946 – Edgar Sengier, Paul-Henri Spaak en Generaal Groves